

РЕШЕНИЕ

№ 4937

гр. София, 18.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 12.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **6078** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ във връзка с чл. 203 и сл. от АПК.

Образувано е по искова молба от Л. Л. Л. от [населено място], срещу Столична дирекция на вътрешните работи, [населено място] /СДВР/, за заплащане на сума в размер на 20 000 /двадесет хиляди/ лева, представляваща обезщетение за причинени преки неимуществени вреди от незаконосъобразни действия на служители на СДВР на 25.01.2018 г. Претендират се и разноските по делото.

В исковата молба и последващите уточнения са изложени следните обстоятелства: на 25.01.2018г. около 15,00 часа след съдебно заседание по гр. Д. № 4902/2016г. по описа на СГС ищцата била пресрещната от няколко полицейски служители. Същите поканили ищцата да се яви в 04 РПУ, където била обискирана и личните и вещи били отнети. Твърди, че личните и вещи вкл. ключове за нейното жилище и били предадени на Н. Б. Н.. Ищцата незаконно била задържана принудително в 04 РПУ. По време на задържането и около 18,30 часа от апартамент № 20, находящ се в [населено място], [жк], [жилищен адрес] било изведено малолетното дете на ищцата Б. Н. /Б. Л. Л./ . Инспектор К. Л. от 04 РПУ е подпомогнала извеждането на детето, като е използвала ключове на ищцата, придобити по време на обиск на ищцата в 04 РПУ на 25.01.2018г. Счита, че неправомерното и задържане било осъществено за да може да бъде изготвена заповед № ЗД/Д-С-ЦЛ-008/21.01.2018г. от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л., към АСП, която заповед да и бъде връчена и да бъде

изведено детето и от жилището и счита, че са нарушени гражданските и права, като тези на детето и и на майка и. Поддържа, че е преживяла неимуществени вреди, изразяващи се в преживени болки и страдания, причинен психически стрес от емоционално насилие при задържането и и след узнаване на незаконното проникване в дома и. Неимуществените вреди оценява на сумата от 20000 лева, която я претендира.

В съдебно заседание иска се поддържа от адв. Ф. и се претендират направените по делото разноски.

По делото е постъпил отговор от процесуален представител на СДВР, в което се оспорват твърденията на ищцата, както и се аргументирана неоснователност на иска. Становището на Софийска градска прокуратура е за неоснователност и недоказаност на иска.

Съдът, като съобрази заявеното от страните, въз основа на доказателствата по делото и закона, намира следното:

Видно от приложеното на л. 13 от гр. д. № 12821/2018г. на СРС удостоверение за раждане № 680860/03.05.2007 г. Б. Л. Л. с ЕГН [ЕГН] е [дата на раждане] с майка Л. Л. Л. От данните по делото се установява, че с решение № 985/14.06.2012г. на Апелативен съд-С. било признато за установено, че Н. Б. Н. е баща на детето Б. Н. Н.. Родителските права спрямо детето са предоставени на майката Л. Л., определена е месечна издръжка, която Н. Н. да заплаща на детето си, както и режим на лични отношения на бащата с майката. Решението е влязло сила на 18.07.2013г. Оттогава насетне споровете между двамата родители за отглеждането на детето не са стихвали. През 2015г. бащата предявил иск за промяна упражняването на родителските права и режима на лични отношения с детето гр.д.№ 1727/2015г., по което е постановено решение от 24.02.2016г. в негова полза, като акта на съда не е влязъл в сила и се обжалва от Л..

От доказателствата по делото се установява, че със заповед № ЗД/Д-С-ЛЦ-008/25.01.2018г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане” - район „Л.”, потвърдена с решение № РД22-РД06-0047/26.02.2018г. на директора на РД „Социално подпомагане” С. - град е разпоредено временно настаняване на детето Б. Н. Н. /роден през 2007г./ в семейство на близки и роднини за срок от една година до произнасяне на съда с решение по чл.28 от ЗЗД или до настъпване на законна причина за промяна на предприетата мярка.

Заповед № ЗД/Д-С-ЛЦ-008/25.01.2018г. е била съдебно потвърдена с решение № 7041/27.11.2018г. по адм. д. № 3167/2018г. на АССГ, оставено в сила с решение № 14145/23.10.2019г. по адм. д. № 2470/2019г. на ВАС.

В заповед № ЗД/Д-С-ЛЦ-008/25.01.2018г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане” на осн. чл. 60 от АПК е предвидено предварително изпълнение на същата. По делото няма данни допуснатото предварително изпълнение да е било спряно. Видно от отбелязването върху заповедта, същата е била връчена срещу подпис на Л. Л. на 25.01.2018г.

По делото е представено Уведомително писмо № 228р-1426/25.01.2018г. за предоставяне на полицейска закрила на дете, съгласно което на осн. чл. 3 във вр. с чл. 4 от Наредбата за условията за предоставяне на полицейска закрила, считано от 25.01.2018г. 17.30 часа със заповед № 228р-43/25.01.2018г. е предоставена полицейска закрила на детето Б. Н. Н. с ЕГН [ЕГН]. По делото няма данни заповед № 228р-43/25.01.2018г. да е била оспорена по надлежен ред.

По делото са събрани гласни доказателства посредством разпита на свидетелят Л. Б. С., майка на ищцата. Същата дава сведения, че на 25.01.2018 г., следобяд, дъщеря ѝ имала дело на което е присъствала. На нея било доверено детето да се грижа за него докато мине делото. На същата дата към 16,30 – 17,00 ч. докато били в кухнята, входната врата се отворила и влезли маскирани лица, черно облечени и с качулки на главите. Установила, че единият посетител бил бащата на детето, а другите се представили като полицаи. Лицата не предоставили никакви документи и накарали свидетелката и детето Б. да излязат пред жилището. По късно били отведени в 04 РПУ, където били посетени от „социалните“. Свидетелката сочи, че през това време ищцата е била в същото 04 РПУ.

По делото е приложено копие на административната преписка по издаване на Заповед № ЗД/Д-С-ЛЦ-008/25.01.2018г., представени са и копия на гореописаните съдебни актове. Представено е и заверено копие от протокол от о.с.з. от 19.04.2018 г. по гр. д. № 7530/2018 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи: На основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност”.

Увреждането на гражданите, в случая претърпяването на неимуществени вреди, представлява сложен юридически състав, чиито предпоставки следва да са налице кумулативно при търсене на отговорност на съответния административен орган. Ангажирането на отговорността и присъждането на обезщетение е допустимо при наличието на следните елементи: незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие, вреда, причинна връзка между акта и вредата, а в случаите на деяние /действие или бездействие/, противоправност на деянието и причинно-следствената му връзка /пряка и непосредствена/ с настъпилата вреда. Елемент от фактическия състав по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е също незаконосъобразният акт да е издаден и незаконосъобразното поведение да е проявено при или по повод административна дейност. Липсата на който и да е елементите от посочения фактически състав води до невъзможност да се реализира отговорността на държавата и общината по предвидения от закона ред. В тежест на ищеца е да докаже наличието на всички елементи на фактическия състав за ангажиране на отговорността на ответника, в това число отменен адм. акт, причинна връзка между отменения по административен или съдебен ред акт на административния орган и твърдените претърпени имуществени и неимуществени вреди /чл. 154 от ГПК/.

Разпоредбата на чл. 204, ал. 1 от АПК предвижда искът да може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред. Съгласно чл.204, ал.4 АПК незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетението. Съгласно т.4 от ТР № 3 от 22.04.2005г. на ВКС по т.д. № 3/2004г. на ОСГК под действия и бездействия се има предвид фактически действия и бездействия, които административният орган или длъжностните лица са длъжни да извършат по силата на нормативен акт. В случай, че бездействието има характера не на фактическо действие, а на юридически акт и може да се квалифицира като мълчалив отказ, този акт следва да бъде отменен по съответния ред, за да бъде ангажирана отговорността за причинените от него вреди.

С разпоредбата на чл. 8, ал. 3 ЗОДОВ е изключена приложимостта на реда за защита

по ЗОДОВ, ако в друг нормативен акт с ранг на закон е уреден друг начин на обезщетение. Целта на уредбата не е да предотврати неоснователното обогатяване при мултиплициране на обезщетенията, а закрепва на законодателно ниво обусловеността на правото на иск от съществуването на правен интерес от търсената защита. Съществуването на специален начин на обезщетение дисквалифицира правния интерес от иска по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.

Съдът, като разгледа всички елементи на фактическия състав на отговорността и предвид петитума на исковата молба, приема следното:

Предявени са кумулативно съединени иски за обезщетение от претърпени неимуществени вреди срещу Столична дирекция на вътрешните работи при изпълнение на административна дейност, както следва:

1. за това, че е било „проникнато“ в дома на ищцата, находящ се в [населено място],[жк], [жилищен адрес]0 и е било отведено детето Б. Н.;

2. за това, че ищцата Л. Л. е била принудително отведена и задържана в 04 РПУ;

Съдът приема, че изложената фактическа обстановка в исковата молба и уточненията по нея се е осъществила така, както е описана. Същото се потвърждава и от приетите по делото гласни доказателства, дадени макар и от роднина (майка) на ищцата. Т.е. на 25.01.2018 г., около 17 часа служители на 04 РПУ, заедно с бащата на детето са влезли в апартамента, обитаван от ищцата, майка ѝ и детето Б. и са отвели последните в 04 РПУ.

По делото обаче са приложени Заповед № ЗД/Д-С-ЛЦ-008/25.01.2018 г., потвърдена с решение № 7041/27.11.2018 г. по адм. д. № 3167/2018 г. на АССГ, оставено в сила с решение № 14145/23.10.2019 г. по адм. д. № 2470/2019 г. на ВАС, в която е предвидено предварително изпълнение, с която заповед е разпоредено временно настаняване на детето Б. Н. Н. в семейство на близки и роднини за срок от една година.

Представена е и заповед № 228р-43/25.01.2018 г., с която е предоставена полицейска закрила на детето Б. Н. Н., считано от 25.01.2018 г. 17.30 часа. По делото няма данни тази заповед да е била оспорена, респ. отменена.

Следователно претенцията за обезщетяване на неимуществени вреди, вследствие отвеждане на детето Б. Н. от дома на ищцата, находящ се в [населено място],[жк], [жилищен адрес]0 е недопустима за разглеждане, предвид ограничението по чл. 204, ал. 1 от АПК.

В тази връзка следва да бъде посочено, че е недопустима за разглеждане е и претенцията, свързана начина и средствата за осъществяване на отвеждането на детето. Това е така, защото предвид горесцитираните заповеди стои въпроса за изпълнение на административни актове, защитата по които е регламентирана в дял 5, глава 17, раздел VI и VII. Разпоредбите са специални и представляват изключението по см. на чл. 8, ал. 3 от ЗОДОВ, което прави недопустимо изследването им в съдебно производство.

Не така стои обаче въпроса по отношение на претенцията на ищцата за това, че ищцата Л. Л. е била принудително отведена и задържана в 04 РПУ. По делото не са представени каквито и да било доказателства, първо – за необходимостта от това отвеждане и задържане, и второ – на какво основание е извършено. В случая не е достатъчно единствено да се оспорят твърденията на ищцата, както е направил процесуалният представител на ответника. Предявени са по същество отрицателни факти, по отношение на което следва да бъдат представени доказателства от ответната

страна. По делото не е проявена процесуална активност от страна на ответника и не са ангажирани доказателства, че Л. не е била отвеждана и/или задържана в 04 РПУ. В случай, че се касае единствено за връчване на книжа, то същото би могло да бъде осъществено и в сградата на СГС. Отделно от това следва да бъде посочено, че за всяко действие на органите на МВР се съставят писмени документи (арг. гл. 5, раздел I от ЗМВР), вкл. и в хипотезата на устно разпореждане лицето да отиде в съответното РПУ. Изискването за писмени доказателства (разпореждания, съобщения, протоколи, заповеди) е гаранция за законосъобразно извършване на съответните действия.

Предвид изложеното съдът намира, че отвеждането и задържането на Л. в сградата на 04 РПУ представлява незаконосъобразно действие от страна на служители на СДВР и нарушаване на основни, конституционно закрепени свободи (чл. 35, ал. 1 от КРБ).

Следователно, по делото се установява единият (първият) елемент за ангажиране на отговорността на ответника – налице са незаконосъобразни действия.

Не се установяват по делото обаче настъпили вреди за ищцата. Казано бе, че в тежест на ищцата е да докаже всички елементи за ангажиране на отговорността на ответника – незаконосъобразен акт, действие или бездействие, настъпила конкретна вреда и причинна връзка между двете /чл. 154 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК/.

Претенцията е за неимуществени вреди, описани като преживени болки и страдания, причинен психически стрес от емоционално насилие при задържането и след узнаване на незаконното проникване в дома и. по делото не са ангажирани каквито и да е доказателства та така посочените преживявания. Дори и разпитаната в о.с.з. от 12.05.2018г. свидетелка Л. Б. С. не е споменала за негативни преживявания у ищцата.

Вредата като правен институт представлява накърняване имуществото на правните субекти или на техни неимуществени блага. Неимуществените вреди представляват сериозно засягане на личността и достойнството на гражданина, изразяващо се в претърпяване на болки и преживяване на страдания. Неимуществените вреди не засягат имуществената сфера на увредения, а накърняват него чисто лични или морални интереси на лицето, което ги изпитва лично. Обезщетенията за неимуществени вреди се присъждат за конкретно претърпени физически и психически болки, страдания и неудобства, които са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразните действия или бездействие на административния орган. Съгласно чл. 52 от ЗЗД, обезщетение за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието "справедливост" не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на редица конкретни, обективно съществуващи обстоятелства, имащи значение за правилното определяне на размера на обезщетението. Законът е категоричен, че размерът на обезщетението за неимуществени вреди се формира по справедливост, по реда на чл. 52 от ЗЗД единствено от степента и характера на преживените болки и страдания от ищеца. В негова тежест е да докаже настъпването на вреди от неимуществен характер, представляващи болки и страдания, които да са в причинна връзка с отменения административен акт.

Доколкото обаче по делото не са ангажирани каквито и да било доказателства за преживени болки, страдания и психически стрес, то няма как същите да бъдат обезвъзмездени. Неимуществените вреди (както и имуществените) не се презюмират. Действително, посещаването в сграда на полицията не е приятно изживяване, но пък следва да бъде отчетено нормалното житейско смущение и дискомфорт, който обаче не следва да бъде обезщетяван.

Извън гореизложеното по мнение на настоящия съдебен състав моралните категории

от типа на психически стрес, душевни страдания, яд и пр. не се обезвреждат по реда на чл. 1 от ЗОДОВ, а и не може да им се посочи паричен еквивалент по справедливост.

При липсата (недоказаност) на елемент от фактическия състав за ангажиране отговорността по преда на ЗОДОВ не е необходимо да се изследва причинноследствената връзка между събитията.

Предвид гореизложеното настоящият съдебен състав намира, че иска е неоснователен и недоказан. Неоснователността на главната претенция води до неоснователност и на акцесорната за присъждане на лихви върху претендираната сума от 20000 лева.

С оглед изхода на процеса, основателна се явява претенцията за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Същата съдът иопределя в размер на 100 лева на осн. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

По гореизложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ искова молба от Л. Л. Л. от [населено място], срещу Столична дирекция на вътрешните работи, с която е предявен иск за заплащане на сума в размер на 20 000 /двадесет хиляди/ лева, представляваща обезщетение за причинени преки немуществени вреди от незаконосъобразни действия на служители на СДВР на 25.01.2018 г., като неоснователна и недоказана.

ОСЪЖДА Л. Л. Л. ЕГН [ЕГН] от [населено място] да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи сумата от 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от деня на съобщението, че решението е изготвено.

СЪДИЯ: